

**Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Filii bibliotecznych w Mikołowie
w 2025 roku.**

W 2025 roku działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mikołowie przebiegała w sposób stabilny i planowy. Nie odnotowano istotnych problemów, które w znaczący sposób zakłócałyby realizację zadań statutowych Biblioteki.

Istotnym wydarzeniem organizacyjnym była zmiana dyrektora Biblioteki od lipca 2025 roku, która wymagała czasowego dostosowania się zespołu do nowego sposobu zarządzania. Proces ten przebiegł jednak sprawnie i nie wpłynął negatywnie na ciągłość pracy ani jakość realizowanych działań.

Ilość czytelników zarejestrowanych w roku sprawozdawczym

Agenda/ czytelnicy	Zarejestrowani w bibliotece
Wypożyczalnia dla dorosłych/ Oddział dla dzieci i młodzieży/ Czytelnia ogólna	17245
Filia nr 1 Mokre	259
Filia nr 2 Paniowy	165
Filia nr 3 Bujaków	424
Filia nr 4 Reta	334
Filia nr 6 Borowa Wieś	264
Filia nr 7 Śmiłowice	172
RAZEM:	18863

Wypożyczenia książek - 2025 rok

Agenda/ czytelnicy	Książki	Czasopisma nieoprawne	Audiobooki
Wypożyczalnia dla dorosłych	70046	257	1318
Oddział dla dzieci i młodzieży	47074	417	1047

Czytelnia ogólna	80	0	0
Filia nr 1 Mokre	1954	0	0
Filia nr 2 Paniowy	1718	4	0
Filia nr 3 Bujaków	5305	11	0
Filia nr 4 Reta	1670	0	16
Filia nr 6 Borowa Wieś	2853	0	0
Filia nr 7 Śmiłowice	1585	0	31
RAZEM:	132285	689	2412

Do najważniejszych osiągnięć i sukcesów należy zaliczyć:

- realizację bogatej oferty kulturalno-oświatowej, z której skorzystało 23406 osób,
- organizację 815 wydarzeń, spotkań i zajęć, w tym spotkań autorskich i koncertów realizowanych także we współpracy z innymi instytucjami kultury w Mikołowie.

Do czynników utrudniających pracę można zaliczyć zmieniające się nawyki czytelnicze odbiorców oraz konieczność stałego dostosowywania oferty Biblioteki do nowych form uczestnictwa w kulturze. Pomimo tych wyzwań Biblioteka była postrzegana przez mieszkańców Mikołowa jako dynamicznie rozwijająca się, wielofunkcyjna instytucja kultury, co stanowi potwierdzenie skuteczności podejmowanych działań oraz zaangażowania całego zespołu pracowników.

W okresie objętym sprawozdaniem prowadzone były działania porządkujące i analityczne dotyczące struktury organizacyjnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mikołowie, związane w szczególności z funkcjonowaniem Filii nr 5 Kamionka.

W 2025 roku nie przeprowadzono likwidacji filii ani punktów bibliotecznych, a także nie miały miejsca połączenia placówek bibliotecznych funkcjonujących w strukturze Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mikołowie. Jednocześnie w okresie sprawozdawczym złożona została uchwała intencyjna o zamiarze likwidacji Filii nr 5 w Mikołowie – Kamionce, co stanowiło rozpoczęcie procedury formalnej zmierzającej do uporządkowania struktury organizacyjnej Biblioteki. Proces ten ma charakter planistyczny i przygotowawczy, a jego realizacja uzależniona jest od dalszych decyzji organów właściwych.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku na podstawie Porozumienia z Biblioteką Śląską wykupiono (6625 zł) dostęp do kodów Legimi (styczeń-czerwiec – 75 kodów miesięcznie, w okresie kwiecień-czerwiec – otrzymano 15 kodów (po 5 kodów na miesiąc) w ramach rekompensaty Legimi, lipiec-grudzień – 50 kodów miesięcznie), co daje w sumie 765 (750 na fakturze, 15 rekompensata) kodów w roku sprawozdawczym. Kody są rozdawane czytelnikom zapisanym do biblioteki.

Biblioteka jest w trakcie realizacji projektu, w ramach którego wykorzystuje w pracy z czytelnikami pozyskany sprzęt.

Amazon STEAM Kindloteka.

Sprzęt otrzymany w ramach realizacji projektu:

- 7 czytników e-booków Amazon Kindle 10 8GB,
- 8 czytników e-booków Kindle Paperwhite,
- 5 tabletów Kindle Fire 8 64GB,
- 7 tabletów Apple iPad 10.2 32GB,
- 1 robot edukacyjny Robot Wonder,
- 2 roboty Photon Edu,
- inteligentny głośnik sterowany głosem Amazon Echo Dot,
- zestaw do samodzielnego stworzenia klawiatury Makey-Makey,
- mata edukacyjna, edukacyjna gra planszowa Scottie! Edu PL,
- robot Dash wraz z akcesoriami,
- pakiet BBC micro:bit 2 Club - 10 szt. zestaw edukacyjny.

Ponadto wykorzystywany jest sprzęt pozyskany w poprzednich latach w ramach projektu Cyfrowi Eksperci w podregionie tuskim:

Sprzęt otrzymany w ramach realizacji w/w projektu:

- 2 gry edukacyjna Scotti Go Edu (do nauki programowania),
- 10 tabletów Lenovo (Model ZA6W0000PL),
- Robot Microbrick Edison v 2.0 wraz z zestawem klocków microbrick, edcrete klocki, do robota Edison – 5 szt.,
- Robot Codey Rocky,
- 8 kamer Go Pro Hero.

Nowe technologie są wykorzystywane przede wszystkim podczas ferii i wakacyjnych warsztatów zorganizowanych przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży.

Biblioteka gromadzi przede wszystkim książki, a ponadto czasopisma, audiobooki, dokumenty audiowizualne, kartograficzne (w niewielkim zakresie) oraz dokumenty życia społecznego. Zbiory gromadzone są poprzez zakup oraz dary od darczyńców indywidualnych oraz instytucji. W 2025 roku budżet na zakup książek i audiobooków wyniósł ogółem 51236 zł (budżet organizatora, środki własne, dotacja powiatowa. Zakupiono 47 tytułów książki mówionej na wartość 1259,26 zł, co stanowi 28 tytułów i 735,74 zł mniej w porównaniu z rokiem 2024. Zakupiono także 12 tytułów filmów na wartość 612,04 zł.

Z zakresu literatury pięknej dla dorosłych zakupiono najwięcej powieści z następujących literatur: polska, amerykańska, angielska, a także skandynawska i azjatycka (japońska i południowokoreańska). Z literatury popularnonaukowej przeważały książki z historii oraz biografie. Z literatury pięknej dla dzieci najwięcej zakupiono książek dla przedziału wiekowego do 10 lat (tj. poziomy I i II). Przeważają wśród nich książki polskich autorów oraz pozycje bogato ilustrowane, dzięki którym dzieci poznają świat oraz kształtują swoją osobowość. Wiele spośród tych książek jest wykorzystywanych podczas zajęć realizowanych przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1354 woluminów darów (o 212 więcej aniżeli w roku poprzednim). Najwięcej wpływów – 646 woluminów to beletrystyka dla dorosłych oraz 489 - literatura piękna dla dzieci i młodzieży, głównie książki dla najmłodszej grupy wiekowej. Są to bardzo często książki nowe, czytane tylko raz. Najwięcej darów przekazywanych jest do Biblioteki Centralnej, jeśli tytuły te znajdują się już w zbiorach, przekazywane są do księgozbiorów filii. Zarejestrowano także 85 tytułów darów książki mówionej (o 4 tytuły więcej w porównaniu z rokiem 2024). Są to przede wszystkim audiobooki przekazane przez fundacje zajmujące się wydawaniem książek mówionych w formacie DAISY dla osób z niepełnosprawnością wzroku (Fundacja MODERNA i Fundacja KLUCZ).

W roku sprawozdawczym prenumerowano 23 tytuły czasopism dla Biblioteki Centralnej na wartość 12 133,76 zł. Dla filii bibliotecznych nie prenumeruje się prasy ze względu na nieopłacalność – zbyt wysokie koszty prenumeraty w stosunku do minimalnej liczby użytkowników prasy.

Biblioteka prenumerowała w 2025 roku również 2 tytuły („Biblioteka w Szkole”, „Biblioteka Publiczna”) dla bibliotek powiatu (Ornontowic, Orzesza i Wyr).

Czytelnicy nie zgłaszają potrzeby korzystania z czasopism elektronicznych, więc biblioteka nie kupuje takich czasopism. W związku z ograniczoną powierzchnią magazynową prasa bieżąca nie jest archiwizowana.

Biblioteka gromadzi komiksy, które cieszą się dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży. Biblioteka starała się pozyskać środki na zakup komiksów poprzez złożenie projektu „Komiksowy świat dzieci i młodzieży” w ramach Budżetu Obywatelskiego Mikołowa w kwocie 10000 zł. Projekt nie otrzymał jednak wystarczającej liczby głosów. W 2026 roku planuje się zwiększyć zakup komiksów. Komiksy cieszą się wśród czytelników dużym zainteresowaniem, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, dlatego widzimy potrzebę zwiększenia zakupu tego typu zbiorów.

Biblioteka posiada zbiór audiowizualny. Są to przede wszystkim filmy na płytach CD pozyskiwane głównie poprzez zakup, rzadziej jako dar. Biblioteka stara się kupować tytuły objęte Parasolem Licencyjnym, by móc organizować seanse filmowe. Zbiory muzyczne to płyty z muzyką CD, lecz od kilku lat nie kupujemy tego rodzaju zbiorów. Płyty CD z filmami i muzyką są udostępniane jedynie na miejscu na dedykowanych do tego stanowiskach znajdujących się w Czytelnii Ogólnej.

Ciekawe przykłady imprez, konferencji, festiwali:

Mikołowski Festiwal Rajzefiber 2025 to dni pełne inspiracji, podróży, filmów i gór. Wydarzenie odbyło się 23-25 października 2025 roku w Mikołowie i było okazją do spotkania z wyjątkowymi osobami i ich historiami. W pierwszym dniu spotkania odbyły się w Centrum Aktywności Społecznej, dwa kolejne dni to wydarzenia w bibliotece, podczas których odbyła się projekcja filmów „Girls Riding High”, „Cumbria II” i „Big Water Theory” – nagrodzonego na 30. Festiwalu Górskim, a także spotkania z Andrzejem Kowalczykiem, Beatą Sabałą-Zielińską, Arkadym Fiedlerem - „PoDrodze: Maluchem przez Amerykę Południową” i Adamem Borowiczem – „Ślonsko RAJZA przez smaki świata”.

Kino w Bibliotece - cykl spotkań kinowych, na których wyświetlamy filmy dla czytelników i kinomanów. W ramach kina w bibliotece odbyła się również projekcja filmu członków AKF iks - Anny Mendery oraz Bartosza Lichtary, pt. „Dobry człowiek, nie?”. Bohaterem filmu jest Dawid Głodkowski – jedna z najbardziej rozpoznawalnych postaci w Mikołowie, który poprzez fotorelacje od kilku lat dokumentuje życie naszego miasta.

Muzyczna Kawiarenka Literacka – to cykl spotkań z czytelnikami, przybliżający różne aspekty literatury oraz kultury. W ramach Kawiarenki odbyły się spotkania autorskie, warsztaty pisarskie, koncerty, spotkania poetyckie oraz konkursy. Uczestnicy Muzycznej Kawiarenki

Literackiej chętnie biorą udział w akcjach biblioteki np. w Narodowym Czytaniu, Nocy Bibliotek.

W 2025 roku w bibliotece gościli:

- Urszula Pach, lokalna poetka, która zaprezentowała wiersze związane z Dniem św. Walentego,
- Marzena Hryniszak – promocja powieści „Jak cień” – trzymającego w napięciu thrilleru kryminalnego przeplatane fabułą obyczajową,
- Anna Wojtkowska-Witala (2 spotkania) – promocja powieści „Amor w bibliotece”, „Powrót do azylu dla pogubionych serc” oraz „Córka Róży”,
- Anna Król-Bocheńska - autorka dwóch powieści „Mamy w tarapatach” oraz „Mamy problem”,
- Piotr Pilarski z recitalem poetyckim „Animus serce moje”, któremu towarzyszyła ponadczasowa muzyka Fryderyka Chopina,
- Magdalena Załęcka – pisarka tworząca na emigracji (Irlandia Północna) promowała najnowszą powieść „Miłość na cudze konto”,
- Maryla Bastak – promocja książki „Chata na Siwym Groniu. Dziennik drugi”,
- Kuba Wojtala – promocja debiutu prozatorskiego „Podciep”,
- Aleksandra Rak – promocja świątecznej powieści „Opowieść prawie wigilijna”; w spotkaniu uczestniczyła również właścicielka Wydawnictwa Dobre Strony – Anna Seweryn.

„Oczami i sercem Pani Zdzisławy Włodarczyk” - spotkanie, które odbyło się w ramach obchodów 80. Rocznicy Marszu Śmierci. Bohaterka spotkania podzieliła się swoimi doświadczeniami i przeżyciami z obozu Auschwitz-Birkenau. W ramach obchodów 80. Rocznicy Marszu Śmierci odbyła się także lekcja historii dla uczniów mikołowskich szkół podstawowych, w ramach której uczniowie wysłuchali wykładu Pani Jolanty Sowińskiej-Gogacz z Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu.

Porozmawiajmy przy kawie o nas - seniorach to cykl spotkań organizowanych przez Radę Seniorów w Mikołowie. W trakcie spotkań poruszane są różne tematy skierowane do osób starszych, m. in. porady zdrowotne lekarzy, dietetyków, kosmetologów. Na spotkaniach rad udzielają prawnicy, pracownicy Urzędu Skarbowego lub MOPSU i inni zaproszeni prelegenci.

Heklowanie i sztrykowanie - spotkania dla wszystkich, którzy chcą nie tylko spędzić czas wolny w bibliotece, ale również podzielić się swoimi umiejętnościami w zakresie rękodzieła (robótki na szydełku i drutach, haftowanie, makrama i in.). W spotkaniach uczestniczą głównie kobiety 50+. Spotkania odbywają się raz w tygodniu w czwartki i trwają około 2 godzin. W 2025 roku

biblioteczny klub rękodzieła po raz pierwszy wziął udział w akcji Różowy Mikołów – wydarzeniu łączącym sport, edukację i profilaktykę zdrowotną. Na dedykowanym stoisku sprzedawano wyroby rękodzielnicze, które powstały podczas czwartkowych spotkań oraz książki. Dochód z kiermaszu został przekazany na cel charytatywny – Różowego Motylka, kobietę zmagającą się z nowotworem piersi.

Kurs komputerowy - dla osób chcących pogłębić swoją wiedzę z obsługi programów komputerowych.

Zapłatanie w zioła - cykl spotkań promujących zdrowe nawyki w życiu.

Koncert z okazji Dnia Kobiet – wystąpiła Margareta Storoniarz, absolwentka Wyższej Szkoły Muzycznej we Lwowie na stałe pracująca w Bremie, grająca na ludowym instrumencie zwanym bandurą. Podczas koncertu wykonała utwory z zakresu muzyki rozrywkowej, które uzupełniły recytacje Romana Pankiewicza.

Koncert muzyki filmowej – w wykonaniu pianisty Jana Smolorza połączony z recytacją wierszy Urszuli Pach; koncert zorganizowano we współpracy z Eko BioOrganic Centrum.

III Integracyjny Koncert Świąteczny zorganizowany przez Fundację Human Sensor oraz Stowarzyszenie Batut. Wystąpili: Teresa Waleriańska, Beata Mańkowska, Jolanta i Jacek Kierokowie oraz Eugeniusz Witek Geno.

Efekt Chopina - koncert fortepianowy Marcina Wieczorka. Koncert odbył się w ramach projektu Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, a zorganizowany został we współpracy z Miejskim Domem Kultury w Mikołowie. W repertuarze znalazły się walce i mazurki oraz Polonez Es-dur Chopina.

Bal w operetce – koncert sylwestrowy w wykonaniu artystów OPERAFIX: Justyny Bujak - sopran, Michała Dziedzica – tenor, Michała Kuklińskiego – bas, Aleksandry Buczek – skrzypce, Jana-Kantego Mikosza - fortepian oraz tancerzy - Zofii Szpryngiel i Markusa Gonsiora. W repertuarze znalazły się m. in.: „Libiano”, ne’lieti calici” Giuseppe Verdiego, „Czardasz Silvy” Emmericha Kalmana, „Gdybym był bogaczem” z musicalu „Skrzypek na dachu”.

Żywa Biblioteka to akcja, podczas której łamane są stereotypy, pochopte sądy oraz która pomaga widzieć i zrozumieć więcej. Zamiast sięgać po książkę tradycyjną, czytelnicy mogli porozmawiać z „żywą książką” – osobami, które na co dzień mierzą się z uprzedzeniami, stereotypami czy niezrozumieniem. Podczas Żywej Biblioteki można było porozmawiać m. in. z osobą z niepełnosprawnością, głuchoniemą, po epizodzie depresyjnym, siostrą zakonną, kobietą wyznającą islam. Akcja Żywa Biblioteka została przeprowadzona we współpracy

z Miejską Biblioteką Publiczną w Łaziskach Górnych oraz Centrum Usług Społecznych w Mikołowie.

Mikołowski Dziyń Ślonskij Godki odbył się w ramach Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego, organizowany przez Instytut Działania. Wykład wygłosił Grzegorz Franki.

„Mieszczanka szlachcianka” - inscenizacja sztuki inspirowanej Molierem w wykonaniu Zespołu Teatralnego „DoRo” – Małgorzaty Połubok, Marty Rdzanek, Kariny Gruchlik, Aleksandry Szamoty, Edyty Pajdy, Bogumiły Wieczorek, Magdaleny Imielowskiej, Krystyny Kost, Doroty Świtalskiej, Krzysztofa Fojcika i Piotra Topora wraz ze znakomitą adaptacją i reżyserią Piotra Adamczyka.

„To tylko jedzenie” - pokaz filmowy połączony z dyskusją. Film zrealizowany przez Green REV Institute - twórców nagradzanej „Katastrofy na talerzu” ukazuje sposób w jaki produkowana jest żywność i jaki może mieć wpływ na nasze zdrowie i życie.

Wizyta studyjna słuchaczy Podyplomowego Studium Wiedzy o Regionie Uniwersytetu Śląskiego – prelekcja nt. Rafała Wojaczka połączona z projekcją filmu „Wojacek” w reżyserii Lecha Majewskiego.

Dyskusyjny Klub Książki – dedykowany dorosłym klub czytelniczy; spotkania odbywają się raz w miesiącu i koncentrują wokół wybranej przez moderatora lektury do dyskusji. W 2025 roku do dyskusji wybrano następujące tytuły: „Buszujący w zbożu” Johna Salinger, „Rok 1984” George’a Orwella, „Sklepy cynamonowe” Bruno Schulza i poezję Jana Twardowskiego.

Wystawy:

„Serce Matki” - kolekcja unikatowych wózków, ręcznie szytych ubranek dziecięcych, lalek (pochodzących m. in. ze śląskich domów) oraz poruszających rysunków. Autorka wystawy, Ewelina Szuścik to poetka z Zebrzydowic (powiat cieszyński), miłośniczka kultury i sztuki ludowej, społeczniczka, a także niestrudzona ambasadorką śląsko-cieszyńskiej gwary, autorka dwóch książek oraz licznych tekstów gwarowych, które emitowane były na antenie Radia Em Katowice. Spotkaniu towarzyszyła prezentacja tradycyjnego żeńskiego stroju ze Śląska Cieszyńskiego oraz głośne czytanie dwóch opowiadań napisanych w gwarze śląskiej.

„Hobby naszych Czytelników” – cykl wystaw, w ramach których swoje kolekcje prezentowali:

- Grzegorz Suchanek - memorabilia koncertowe (kostki do gry na gitarze, pałeczki do gry na perkusji); podczas finisażu wystawy kolekcjoner opowiedział o początkach swojej pasji i sposobach uzupełniania swoich zbiorów,

- Sonia Kmiecik – kolekcja porcelany – mleczniki,
- Barbara Kozłowska – drewniane lalki ze wschodniej Europy, głównie Matrioszki,
- wystawa programów teatralnych i operetkowych z lat pięćdziesiątych,
- wystawa kubków i filiżanek mikołowskich czytelników.
- „Ziemia Święta w obiektywie Jana Ligonia” - wystawa przygotowana przez Bibliotekę Śląską.
- „100-lecie urodzin Olgierda Bierwiaszka” – malarza i portrecisty. Biblioteka wspólnie z Miejskim Domem Kultury w Mikołowie i Muzeum w Mikołowie współorganizowała „Wędrujący wernisaż”, na który składały się: wykład wprowadzający dr. Patryka Oczko (Muzeum), wystawa pamiątek po artyście (Biblioteka) oraz wystawa malarstwa Olgierda Bierwiaszka (Dom Kultury).

Wystawy twórczości plastycznej:

- Jolanty Tyrol – pochodzącej z Mikołowa artystki specjalizującej się w litografii i grafice, w swojej twórczości wykorzystującej motywy mikołowskich kamienic,
- Emilii Marii Posyłek - plastyczki, malarki, graficzki oraz projektantki grafiki użytkowej, absolwentki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie i Wydziału Projektowania Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach,
- Andżeliki Gogoli, reprezentującej Pracownię św. Ojca Pio i św. Mikołaja - wystawa ikon wykonanych przez uczestników warsztatów przeprowadzonych przez artystkę,
- Alicji Mecner - mikołowskiej malarki specjalizującej się w różnych technikach, m. in. akwareli oraz malarstwie olejnym.

W 2025 roku autorami goszczącymi w naszej bibliotece byli:

- Marzena Hryniskak,
- Anna Wojtkowska-Witala,
- Anna Król-Bocheńska,
- Piotr Pilarski,
- Magdalena Załęcka,
- Maryla Bastak,
- Kuba Wojtala,
- Beata Sabała-Zielińska,

- Aleksandra Rak,
- Alina Przydatek,
- Marek Szoltysek,
- Wojciech Widłak,
- Rafał Witek,
- Marcin Szczygielski,
- Anna Wojtkowska-Witala.

Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział:

Wakacyjna akcja biblioteczna „Książka słońcem malowana” – celem była popularyzacja czytelnictwa i biblioteki wśród społeczności mikołowskiej. Akcja miała charakter bookcrossingowy i wymagała od czytelników zaangażowania i śledzenia mediów społecznościowych. Przez całe wakacje od poniedziałku do piątku w wybranym miejscu, zaznaczonym na mapie Mikołowa, można było znaleźć książkę. Mapa z lokalizacją zamieszczana była na Facebooku biblioteki. Osoba, która pierwsza odnalazła książkę zostawała jej właścicielem.

Czytelnia plenerowa „Chwila dla książki” - akcja wakacyjna, która miała na celu popularyzację czytelnictwa wśród Mikołowian. W dwóch punktach w Mikołowie (na ławeczce na rynku oraz na Małych Plantach) ustawiono skrzynki z książkami, które można było poczytać na miejscu lub zabrać ze sobą, a nawet zostawić swoją książkę, by podzielić się nią z innymi.

Akcje czytelnicze:

Narodowe Czytanie 2025 – biblioteka kolejny raz uczestniczyła w tej ogólnopolskiej akcji. Do wspólnego czytania poezji, fraszek i trenów Jana Kochanowskiego biblioteka zaprosiła seniorów, młodzież, przedstawicieli władz miasta oraz czytelników, w czytanie włączyli się również bibliotekarze. W renesansowy klimat wprowadził zebranych Zespół Muzyki Dawnej Capella Nicopolensis, który nie tylko zaprezentował tańce z czasów Jana Kochanowskiego, ale także zaprosił do zabawy tanecznej uczestników Narodowego Czytania.

Noc Bibliotek pod hasłem „Do dzieła”. W ramach akcji zorganizowano pokój zagadek na podstawie książki „Piraci z Karaibów”. Odbyła się również projekcja filmu dla dzieci „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai. Rabuś z pociągu” i dla dorosłych „Piraci z Karaibów. Klątwa Czarnej Perły”.

Wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku – biblioteka współpracuje z Powiatowym UTW udostępniając salę do organizacji wykładów, w których poza członkami Uniwersytetu mogą wziąć udział również czytelnicy biblioteki. Tematyka wykładów w 2025 roku:

- „Definicje zdrowia seksualnego wczoraj i dziś” – prof. Grażyna Markiewicz-Łoskot,
- „Oszustwa finansowe – jak się przed nimi bronić” – dr Andrzej Pietrasz,
- „Psychopedagogika szczęścia – domowe sposoby na przygnębienie i depresję” – Tomasz Ignalski,
- „Zdrowie seksualne – teoria i klinika” – prof. Grażyna Markiewicz-Łoskot,
- „Cypr wstrząśnięty – nie zmieszany” – Andrzej Paślowski,
- „Dobry czas w późnej dorosłości” – dr Wiesława Walkowska,
- „Prawa pacjenta” – Dominik Uchnast,
- „Chemia kolorów” – dr inż. Anna Byczek-Wyrostek,
- „Nietrzymanie moczu” – dr Dominika Hudziak,
- „Śląska arystokracja” – dr Łukasz Zimnoch,
- „Wsparcie psychologiczne dla seniorów” – Damian Kasza,
- „Blaski i cienie promieniotwórczości” – prof. Mariola Sternus,
- „Pobudka dla mózgu, kreatywność na co dzień” – Aneta Esnekier,
- „Bezpieczeństwo w podróży” – dr Piotr Bańczyk,
- „Fizjoprofilaktyka w codziennym życiu seniora” – prof. dr hab. nauk med. Anna Brzęk,
- „Sprawczość w gminie i powiecie, czyli jak mieć wpływ na to, co się dzieje w twoim mieście i powiecie” – Mateusz Handel,
- „Sztuka barwy – analiza obrazów wybranych malarzy: Van Gogh, Cezanne, Gierowski” – Szymon Poloczek,
- „Uważność – sposób na lepszy komfort życia” – prof. Grażyna Markiewicz-Łoskot,
- „Współczesne zagrożenia w aktualnej sytuacji geopolitycznej” – prof. Krystian Baca,
- „Listopad – tajemnica życia i śmierci” – ks. Stanisław Puchała,
- „Drugie życie drzew w mieście. O fenomenie martwego drewna, mikrosiedlisk i bioróżnorodności” – dr Beata Pachnowska,
- „Kręgosłup – twoje poczucie stabilności w życiu” – Marcin Lis,
- „Górnictwo w Mikołowie – 100 lat Kopalni Doświadczalnej Barbara” – prof. Krzysztof Cybulski,
- „Zamienisz się ze mną? O zjawisku parentyfikacji w rodzinie” – Magda Augustynowicz.

AKCJE CZYTELNICZE - stacjonarne - 542 uczestników

Akcje te zostały przygotowane dla dzieci, które są czytelnikami naszej biblioteki. Miały na celu zachęcenie do regularnego korzystania z biblioteki i wypożyczania książek. Szczególnie ważne jest to, że konieczne było przyjscie do biblioteki. Ta cykliczność spowodowała, że wiele dzieci ponownie wróciło do regularnego odwiedzania biblioteki i korzystania z jej zbiorów. Forma akcji jest bardzo lubiana przez dzieci, które w momencie zgłoszenia udziału w akcji otrzymują specjalnie przygotowaną imienną legitymację, do której zbierają naklejki za odwiedziny i wypożyczenie określonej liczby książek.

- Bajkowy Łowca Książek 224 (77 uczestników +70 Gala), kontynuowanie akcji z 2024)

Bajkowy Łowca Książek – akcja czytelnicza dla dzieci, polegająca na odwiedzeniu biblioteki 6 razy i wypożyczeniu 4 książek jednorazowo. Za każde wypożyczenie czytelnik otrzymywał naklejkę, którą należało umieścić w odpowiednim miejscu w specjalnej legitymacji. Dodatkowo trzeba było wykonać ilustrację do jednej z przeczytanych książek oraz zaprojektować zakładkę. Po zbieraniu naklejek i dostarczeniu narysowanej pracy plastycznej każdy czytelnik otrzymał dyplom i nagrodę niespodziankę. Akcja trwała od 5.12.2024 do 28.02.2025. Wzięło w niej udział 77 dzieci, natomiast aż 30 spełniło wszystkie warunki (6 razy odwiedzić bibliotekę i wypożyczyć minimum 4 książki, narysować ilustrację do wybranej przeczytanej książki i zaprojektować oraz wykonać zakładkę do książki). Te 30 dzieci otrzymało tytuł Bajkowego Łowcy Książek, dyplom oraz nagrodę książkową.

- Ekologiczny Łowca Książek - 318 (63+42+63+63) uczestników + Gala 87 (rodzice+ uczestnicy)

Akcja czytelnicza dla dzieci mająca na celu zachęcenie do czytania. Polegająca na otrzymaniu 6 naklejek i naklejeniu ich na pustych polach w otrzymanych legitymacjach. Aby uzyskać naklejki, należało przyjść do biblioteki 8 razy i wypożyczyć przynajmniej 6 książek jednorazowo, wykonać ilustrację przedstawiającą okładkę wybranej książki oraz stworzyć własnego „ekoludka” z wykorzystaniem materiałów z recyklingu.

- „Mała Książka – Wielki Człowiek”

Kontynuacja projektu. Realizację projektu „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Akcja polega na wydawaniu Wyprawek dzieciom z roczników 2019–2021. Beneficjentami projektu są zarówno dzieci, które już są czytelnikami, jak i te, które dopiero się zapiszą. Mali czytelnicy po odwiedzeniu biblioteki otrzymają Wyprawkę Czytelniczą, czyli: książkę, poradnik dla rodziców oraz imienną Kartę Małego Czytelnika. Naklejkę na Kartę otrzymuje dziecko każdorazowo, gdy odwiedzi bibliotekę i wypożyczy przynajmniej jedną książkę z księgozbioru

dziecięcego. Na każde dziecko, które uzbiera 10 naklejek, czeka imienny dyplom oraz odznaka potwierdzające jego czytelnicze zainteresowania.

WYKŁADY - 2 spotkania – 300 uczestników

Wykład i przedstawienie: Grupa teatralna Mucha Nie Siada z SP 1 wystąpiła przed swoimi rówieśnikami ze spektaklem „Sobie Potrzebni” – poruszającą opowieścią o potrzebie prawdziwych relacji. Po przedstawieniach zespół Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche-Med w Mikołowie wygłosił wykład dotyczący wsparcia psychicznego (obalał mity i zachęcał do szukania wsparcia – bez wstydu, bez ocen.)

WIZYTA W PRZEDSZKOLU, 1 spotkanie – 53 uczestników

Na zaproszenie P9 z okazji Dnia Głośnego Czytania bibliotekarka Agnieszka Wróbel wraz z maskotką biblioteczną Gorylką Emilkiem została zaproszona do czytania dzieciom w przedszkolu.

PROJEKT „SIOSTRA KSIĄŻKI - OPOWIEŚĆ”

Biblioteka realizowała projekt Siostra książki – opowieść. Zadanie dofinansowano w ramach Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Partnerstwo dla Książki.

W ramach zadania przeprowadzono:

- Warsztat edukacyjny Las brzmień (prowadzenie studentki muzykoterapii Akademii Muzycznej w Katowicach – 11 dzieci,
- Wykład dla nauczycieli i rodziców Rola opowieści w rozwoju dziecka – 5 uczestników,
- Warsztaty literackie dla przedszkolaków w formie ilustrowanych muzyką opowieści scenicznej 4 opowieści na 4 pory roku – w sumie 12 warsztatów – 375 uczestników z podziałem na:
 1. Drzewo mądrości – 3 warsztaty: 101 uczestników,
 2. Siostra ptaków – 3 warsztaty: 85 uczestników,
 3. Od ziarenka do bochenka: 3 warsztaty: 91 uczestników,
 4. Drzwi wyobraźni: 3 warsztaty: 98 uczestników,
 - Warsztaty z cyklu „MŁODATEKA, czyli opowieść i wiersz jako klucze do świata młodości” – 5 warsztatów – 50 uczestników,
 - Spotkania autorskie (wliczone do spotkań autorskich):
 - ✓ Marcin Szczygielski,

- ✓ Rafał Witek,
- ✓ Alina Przydatek,
- ✓ Wojciech Widłak.

PROJEKT „PO NASZYMU, CZYLI PO ŚLĄSKU”

Projekt „Po naszymu, czyli po śląsku” dofinansowano w ramach Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Kultura ludowa i tradycyjna.

Spotkania autorskie z Markiem Szołtyskiem dla uczniów szkoły podstawowej – 10 spotkań:
831 uczestników

- Śląskie kwiatki i zwierzęta,
- Jak zrobić kwietnik z kozy i starego śląskiego koła,
- Jak zrobić śląsko szisbuda?,
- Śląski tyjater o wieprzkach,
- Śląskie zakupy,
- Kurs wykonywania śląskich zabawek z płóciennych chusteczek,
- Zabawa w "Śląskie Radio", czyli układanie i nagrywanie wspólnie z uczestnikami spotkania "Śląskiego radiowego serwisu informacyjnego,
- Koło mo dwa koła,
- Robienie domowego śpiewnika śląskich pieśniček biesiadnych i nauka gry na grzebieniu,
- Zimowe zabawki i zabawy dawnych Ślązoków.

Biblioteka współpracuje z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi. Inicjatywa przy nawiązywaniu współpracy wychodzi zarówno ze strony biblioteki, jak również od organizacji/grup nieformalnych.

W 2025 roku kontynuowano współpracę z Powiatowym Uniwersytetem Trzeciego Wieku, który w bibliotece organizuje otwarte wykłady, w których uczestniczyć mogą nie tylko słuchacze PUTW, lecz również czytelnicy biblioteki. Współpracowano z grupami nieformalnymi, np. My Kobiety (udział w wydarzeniu charytatywnym „Różowy Mikołów”), JednaGodka (organizacja wystawy „Serce Matki”). Biblioteka prowadzi stałą współpracę m. in. z Centrum Usług Społecznych – Dziennym Domem Pomocy w Mikołowie, Radą Seniorów w Mikołowie, Powiatowym Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Polskim Związkiem Niewidomych Kołem Terenowym w Mikołowie, Zespołem Szkół Specjalnych nr 1 i 2

w Mikołowie. Biblioteka udostępnia instytucjom i stowarzyszeniom salę (PUTW, Rada Seniorów) na organizację imprez, zaprasza do uczestnictwa w imprezach przeznaczonych przez bibliotekę dla wszystkich grup społecznych, jak również organizuje wydarzenia dedykowane konkretnym odbiorcom, np. seanse filmowe dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy czy lekcje biblioteczne dla uczniów szkół specjalnych. Promocja tych usług odbywa się poprzez plakaty, ulotki oraz informacje na stronie internetowej i w mediach społecznościowych, często jest to również kontakt osobisty lub telefoniczny.

W roku sprawozdawczym biblioteka współpracowała z Miejską Biblioteką Publiczną w Łaziskach Górnych przy organizacji akcji „Żywa Biblioteka”.

Biblioteka prowadzi działania mające na celu rozwijanie umiejętności korzystania z mediów, w szczególności internetu i narzędzi cyfrowych. Od kilku lat realizowane są indywidualne zajęcia komputerowe dla osób dorosłych, obejmujące m.in. naukę obsługi komputera, korzystania z internetu, poczty elektronicznej oraz podstawowych usług online.

Dodatkowo zrealizowano cykl spotkań wykładowo-warsztatowych skierowanych do seniorów pod nazwą „Seniorzy w cyfrowym świecie”, których celem było podnoszenie kompetencji cyfrowych, zwiększenie samodzielności w korzystaniu z mediów oraz poprawa bezpieczeństwa w sieci.

W 2025 roku, dzięki uprzejmości Starostwa Powiatowego w Mikołowie, biblioteka otrzymała możliwość korzystania z monitora interaktywnego na podstawie umowy użyczenia. Urządzenie zostało udostępnione w celu wsparcia działań edukacyjnych, animacyjnych oraz kulturalnych realizowanych przez placówkę. Monitor interaktywny wykorzystywany jest podczas zajęć dla dzieci i młodzieży, warsztatów edukacyjnych, spotkań autorskich, prezentacji multimedialnych oraz wydarzeń skierowanych do seniorów. Nowoczesne narzędzie znacząco podnosi atrakcyjność prowadzonych działań, umożliwiając wprowadzenie elementów interaktywnych, pracy grupowej oraz edukacji cyfrowej.

Korzystanie z monitora interaktywnego na podstawie umowy użyczenia stanowi istotne wsparcie w rozwijaniu nowoczesnej oferty edukacyjnej biblioteki oraz podnosi standard prowadzonych działań. Jednocześnie podkreśla dobrą współpracę międzyinstytucjonalną oraz zaangażowanie samorządu powiatowego w rozwój oferty kulturalno-edukacyjnej kierowanej do mieszkańców

W ramach działań edukacyjnych biblioteka zorganizowała również szkolenie dla bibliotekarzy powiatu mikołowskiego poświęcone zagadnieniom bezpieczeństwa w internecie oraz wykorzystania mediów społecznościowych w pracy bibliotekarza „Media społecznościowe w kształtowaniu wizerunku w Internecie”.

Biblioteka prowadzi działalność wydawniczą. W roku sprawozdawczym wydano książkę „Paniowy. Historia i współczesność”.

Oprócz standardowych usług informacyjnych biblioteka oferuje również nowoczesne usługi sieciowe, udostępniając użytkownikom katalogi on-line. Czytelnicy mają możliwość korzystania z katalogu OPAC, który po zalogowaniu umożliwia zdalny dostęp do wielu funkcji, takich jak przeglądanie indeksów, składanie zamówień i rezerwacji dokumentów, wgląd w historię wypożyczeń oraz samodzielną modyfikację danych osobowych.

Zautomatyzowana została także komunikacja z użytkownikami. Za pośrednictwem strony internetowej biblioteki dostępna jest usługa „Kontakt z bibliotekarzem”, umożliwiająca przesyłanie zapytań poprzez specjalny formularz. Dodatkowo system biblioteczny PROLIB automatycznie wysyła komunikaty informujące czytelników m.in. o zbliżającym się terminie zwrotu zbiorów, realizacji zamówień oraz dostępności zarezerwowanych materiałów.

W 2025 roku biblioteka realizowała projekt „Po naszymu, czyli po śląsku” dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, z programu „Kultura ludowa i tradycyjna”.

Celem projektu było przede wszystkim ożywienie i popularyzacja zanikającej kultury śląskiej wśród dzieci i młodzieży. Uczestnicy zapoznali się również ze zjawiskami i przemianami zachodzącymi w kulturze Górnego Śląska. Uczestnictwo wszystkich grup wiekowych pozwoliło na międzypokoleniową wymianę doświadczeń. Celem projektu była również aktywizacja i integracja lokalnych społeczności położonego na Górnym Śląsku Mikołowa wokół miejscowej biblioteki poprzez wspólne zbieranie materiałów archiwalnych, np. wspomnień, zdjęć, tradycyjnych przepisów kulinarnych. Cykl warsztatów dla dzieci, które zainspirowały uczestników elementami kultury i tradycji Górnego Śląska były również okazją do nabycia praktycznych umiejętności władania gwarą śląską.

W ramach projektu zorganizowano 12 warsztatów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, podczas których młode pokolenie Ślązaków zapoznało się z kulturą i tradycjami Górnego Śląska. Dla najmłodszych dzieci zorganizowano 6 warsztatów animacyjnych, w ramach których dzieci poznały elementy kultury i tradycji oraz miały okazję nabycia faktycznych umiejętności władania gwarą śląską. Uzupełnieniem warsztatów był konkurs na Ilustrowany Słownik Śląskiej Godki. Za każdy wykonany ilustrowany słownik dziecko

otrzymało nagrodę rzeczową w postaci książki. Cykl warsztatowy zakończono dwoma przedstawieniami teatralnymi. Dla młodzieży i osób dorosłych zorganizowano XII edycję konkursu twórczego "Napiszmy to po naszymu". Celem konkursu było przypomnienie rodzimej śląskiej gwary jako wartości kulturowej, a także ocalenie jej od zapomnienia.

Wydarzeniem towarzyszącym zadaniu „Po naszymu, czyli po ślasku” była wystawa „Serce Matki” zorganizowana we współpracy z przedstawicielami inicjatywy "JednaGodka", na której zaprezentowano kolekcję unikatowych wózków, ręcznie szytych ubranek dziecięcych, lalek (pochodzących m. in. ze śląskich domów) oraz rysunków.

Głównym narzędziem promocji działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Mikołowie jest strona internetowa biblioteki. Biblioteka posiada możliwość przesyłania wiadomości e-mail z modułu Administrator systemu PROLIB do czytelników, którzy podczas zapisu podali adres poczty elektronicznej oraz wyrazili zgodę na taką formę komunikacji. W ten sposób przekazywane są m.in. informacje o imprezach, konkursach oraz innych wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę.

Biblioteka Centralna oraz filie biblioteczne prowadzą profile w serwisie społecznościowym Facebook. Odwiedziny na Facebooku w 2025 roku – 70962, wyświetlenia materiałów wyniosły 857,8 tysięcy. W roku sprawozdawczym (listopad) Miejska Biblioteka Publiczna w Mikołowie uruchomiła również oficjalny profil na portalu społecznościowym Instagram, który stanowi uzupełnienie dotychczasowych działań promocyjnych. Za pośrednictwem tego kanału publikowane są informacje o wydarzeniach bibliotecznych, relacje z działań kulturalnych oraz materiały promujące czytelnictwo, co pozwala dotrzeć do nowych odbiorców, w szczególności młodszych użytkowników.

Informacje dotyczące działalności biblioteki zamieszczane są także na plakatach, w prasie lokalnej oraz w miesięcznych ulotkach informacyjnych. Wszystkie stosowane formy promocji są skuteczne i wzajemnie się uzupełniają.

Biblioteka monitoruje statystyki odwiedzin strony internetowej www.bibliotekamikolow.pl za pomocą narzędzia Google Analytics, a także aktywność użytkowników profili biblioteki w mediach społecznościowych, w tym na portalach Facebook i Instagram, przy wykorzystaniu narzędzi analitycznych Meta Business Suite. W działaniach promocyjnych szczególną uwagę zwraca się na czytelność, estetykę oraz atrakcyjność wizualną przygotowywanych materiałów promocyjnych, takich jak plakaty i infografiki. Prowadzone działania promocyjne przyczyniły się do zwiększenia zainteresowania ofertą biblioteki oraz wzrostu zasięgu komunikacji w kanałach internetowych.

W 2025 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Mikołów realizowała usługi „Książka na telefon”, stanowiącej ważny element działań skierowanych do czytelników o ograniczonej mobilności oraz osób starszych i przewlekle chorych.

Usługa polega na dostarczaniu wybranych książek bezpośrednio do miejsca zamieszkania czytelnika przez pracownika biblioteki (Mikołów, Wiry, Łaziska). Rozwiązanie to umożliwia osobom mającym trudności w samodzielnym dotarciu do siedziby biblioteki stały dostęp do zbiorów oraz aktywne uczestnictwo w życiu czytelnicznym i kulturalnym.

W 2025 roku inicjatywa była realizowana w sposób systematyczny, odpowiadając na indywidualne potrzeby użytkowników. Bibliotekarz obsługujący usługę dokonywał wyboru i dostarczania materiałów zgodnie z preferencjami czytelników, a także udzielał wsparcia w zakresie doboru literatury.

„Książka na telefon” pozostaje istotnym narzędziem w działaniach biblioteki na rzecz inkluzji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu oraz wyrównywania dostępu do kultury. Dzięki tej formie obsługi możliwe jest utrzymanie kontaktu z czytelnikami, którzy ze względu na stan zdrowia lub wiek nie mogą korzystać z biblioteki w tradycyjny sposób.

W 2025 roku Biblioteka zakupiła nowoczesny sprzęt techniczny, który znacząco wpłynął na poprawę jakości pracy, funkcjonalności przestrzeni oraz estetyki pomieszczeń. Zakupiono switcher TP-Link, usprawniający infrastrukturę sieciową, projektor Acer PL3510ATV Vero umożliwiający projekcję prezentacji, filmów oraz bajek podczas zajęć i wydarzeń, a także urządzenie wielofunkcyjne Canon, które zwiększyło efektywność codziennej obsługi biurowej. Dodatkowo zakupiono komputer Dell wraz z monitorem, co przełożyło się na większy komfort pracy oraz sprawniejszą realizację zadań administracyjnych i merytorycznych.

W 2025 roku prowadzono prace modernizacyjne i remontowe mające na celu poprawę stanu technicznego oraz funkcjonalności budynku biblioteki. We wrześniu 2025 roku wykonano wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej w toaletach zlokalizowanych na parterze budynku. Przeprowadzono również częściową naprawę dachu, obejmującą wykonanie nowego pokrycia papą oraz uszczelnienie newralgicznych miejsc.

Dodatkowo realizowano bieżące prace konserwacyjne, w tym drobne naprawy oraz odświeżanie ścian wewnątrz budynku. W grudniu 2025 roku nastąpiła wymiana okien i drzwi w Filii nr 2 w Paniowach.

Stan zatrudnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Mikołowie należy ocenić jako stabilny i wystarczający dla prawidłowej realizacji zadań statutowych. Struktura organizacyjna oraz liczba etatów odpowiadają bieżącym potrzebom instytucji, a obsada stanowisk nie powoduje zakłóceń w funkcjonowaniu biblioteki i jej filii.

Poziom wynagrodzeń kształtuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz możliwościami finansowymi organizatora. Kadra biblioteki jest dobrze przygotowana zawodowo i posiada odpowiednie kwalifikacje do wykonywanych obowiązków. Zespół tworzą pracownicy z wieloletnim doświadczeniem, regularnie podnoszący swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i formach doskonalenia zawodowego. Wysoki staż pracy przekłada się na dobrą znajomość specyfiki pracy bibliotecznej oraz potrzeb użytkowników.

W minionym okresie nie odnotowano istotnych problemów z obsadą stanowisk ani znaczącej rotacji pracowników. Zatrudnienie cechuje się dużą stabilnością, a zmiany kadrowe mają charakter sporadyczny i wynikają głównie z przyczyn losowych lub naturalnych (np. przejścia na emeryturę).

Mikołów, 13.04.2025 r.

Katarzyna Błaszczyk-Drózd